

BURZA CENNÝCH PAPÍRŮ PRAHA

Prague stock exchange

VY_62_INOVACE_240110

25. listopadu 2012

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Mgr. Kamila Tkáčová.
Slezské gymnázium, Opava, příspěvková organizace.
Vzdělávací materiál byl vytvořen v rámci OP VK 1.5 – EU peníze středním školám.

Historie

- snahy o založení od Marie Terezie
- **1871-** založena **pražská burza pro zboží a cenné papíry**
- **v dobách R-U** úspěch při **obchodování s cukrem**
- **po 1. sv. válce** obchod se zbožím vymizel -> jen cenné papíry
- **za dob komunistické vlády** nebyla burza potřebná -> vynikla až po sametové revoluci
- **6. dubna 1993-** vznik **BCPP**

- největší organizátor trhu s cennými papíry v ČR
- akciová společnost
- založená na **členském principu** - obchodovat mají **pouze licencovaní obchodníci s cennými papíry**, kteří jsou zároveň členy burzy
- řídí se **zákonem o podnikání na kapitálovém trhu a burzovním řádem**
- její činnost kontroluje **ČNB**
- je členem **Federace evropských burz (FESE)**

Orgány BCPP

- Největší orgán je **valná hromada**
- Kontrolním orgánem je **dozorčí rada**
- Činnost burzy řídí **burzovní komora** zřizuje **burzovní výbory** – ty volí **burzovního ředitele**
- <http://www.pse.cz/dokument.aspx?k=Profil-Burzy-Struktura>

- Hlavní trh - obchodování s **nejkvalitnějšími cennými papíry**
- Volný trh - **pro ostatní společnosti**, které chtějí, aby jejich cenné papíry byly obchodovatelné na burze
- Trh MTF - veškeré podmínky přijetí, přístupu a obchodování **stanovuje pouze burza**
- <http://www.pse.cz/Clenove-Burzy/>

Cenný papír

- **Listinné cenné papíry** jsou takové, které fyzicky existují, např. na papíru (směnky, šeky a některé akcie a dluhopisy)
- **Zaknihované cenné papíry** jsou pouze v elektronické podobě
- **Cenné papíry na doručitele** - majitel není uveden na této listině a považuje se jím ten, kdo cenný papír předloží (jsou snadno a neomezeně obchodovatelné)

- **Cenné papíry na jméno** nesou na své listině jméno majitele.
- **Cenné papíry na řad** jsou kombinací dvou předchozích forem (na doručitele a na jméno)
- **Cenné papíry podle délky držení** – rozdělujeme **cenné papíry kapitálového trhu - dlouhodobé** cenné papíry (existence delší než 1 rok, např. akcie a podílové listy) a **peněžního trhu - krátkodobé** cenné papíry, jejichž splatnost je do jednoho roku (šeky a směnky)

Akcie

- majetkový cenný papír, který **majiteli přiznává vlastnické právo určitého podílu** firmy a dává mu právo spolurozhodovat o firmě na valné hromadě
- majitel akcie je **akcionář**
- ziskem z akcie je **dividenda** (tantiemy)

Podílový list

- majetkový cenný papír
- **právo majitele podílet se na výnosu fondu,** který podílový list vydal a právo na odpovídající část majetku podílového fondu
- **nemají však právo zasahovat** do hospodaření a řízení fondu.

Dluhopis (obligace, bond)

- úvěrový cenný papír
- **závazek emitenta vůči věřiteli**
- **emitent je povinen splatit k určitému datu dlužnou částku** ve jmenovité hodnotě a vyplatit z ní k určitému datu výnosy

Směnka

- úvěrový cenný papír, sepsaný přesně stanovenými údaji
- dlužnický závazek, který dává majiteli směnky právo požadovat ve stanovenou dobu stanovenou částku
- konkrétní forma není stanovena (může být i na pivním tácku!!!)

Šek

- **krátkodobý cenný papír**
- akceptovaná **poukázka k vydání peněz**
- **vydavatel šeku přikazuje třetí osobě** (obvykle bance), **aby za něj zaplatila osobě v šeku uvedené určitou částku**
- má mnoho společného se směnkou, je však **jednodušším instrumentem**, nemá přímého dlužníka, nemůže být intervenován, je vždy splatný na viděnou atd.

Pojmy

- **Futures** - závazek kupujícího koupit a prodávajícího prodat určité množství, ve sjednaném množství v předem určený čas a za předem stanovenou cenu.
- **Emitent** - vydavatel cenného papíru
- **Emise** - vydání nových cenných papírů

Použité webové stránky

- *Burza cenných papírů Praha, Rybná 14, 110 05 Praha 1*
- *Burza cenných papírů Praha.
Www.bcphp.cz [online]. 2012 [cit. 2012-11-25]. Dostupné z: <http://www.bcphp.cz/>*

